

# Budoucnost jaderné energetiky



**Jiří Marek**

*konzultant, prezident spolku Jaderní veteráni*

V současné době se ocitáme v situaci, kdy je možné, a pro někoho žádoucí, považovat slovní spojení z názvu článku za nesmyslné. Postavit novou jadernou elektrárnu je drahé. A elektřina je přece levná. Dokonce je tak levná, že se nevyplatí ji vyrábět. Proč tedy stavět jaderné elektrárny? Elektřiny je dost. Česko ji vyváží. A protože se elektřinu nevyplatí vyrábět, zavírá se řada nových moderních elektráren používajících jako palivo zemní plyn. Předvídatost lidí, kteří takovou argumentaci přijímají, končí u toho, co budou mít k večeři. Ostatně, elektřinu si pořizují v zásuvkách.

Porozumět tomu, proč nemůžu prodat elektřinu, kterou vyrobím, je velmi jednoduché. Proč ji nikdo nechce? Protože musí odebrat dotovanou elektřinu. Tu nezaplátí jejímu výrobcí, ten dostává peníze od státu. Na našem účtu to pak není cena za elektřinu, ale cena za podporu obnovitelných zdrojů.

Představa, že odbouráme dotace je z říše snů. Radši se udotujeme až ke kolapsu. Zdravý rozum dostává na frak. A jak to souvisí s budoucností jaderné energetiky? Jakékoliv dnešní rozhodnutí o nové výstavbě má dosah zhruba až do roku 2100. A co bychom se mohli naučit z minulosti? Před šedesáti lety začínala výstavba velkých jaderných elektráren, z nichž některé slouží bez problémů dodnes. O pár let později vzlétl první Boeing 747, po dalších pár letech Francii začaly sloužit vlaky TGV. Letectví a železnice jsou konzervativní odvětví, ale to je energetika také. Nepochybuji, že v blízké budoucnosti letectví a železnice nic převratného nepotká.



A v tendru vítězí elektrárna řaderná!



Konečně jsme vyřešili nestabilitu dodávek z OZE

V energetice by tomu tak mělo být také. Jde o sázku na jistotu. Energetici to vědí, politiky musíme přesvědčit. Současné politické reprezentace nedisponují rozhodovacími schopnostmi. V době boomu jádra – po válce, měli všichni odvahu rozhodovat a uměli na sebe vzít odpovědnost za svá rozhodnutí – měli čerstvou zkušenost odkládaných a špatných rozhodnutí. To nyní nemá nikdo. Ideálním modelem je spoléhat se na analytiku. Nezatracuji to. Na druhé straně je historicky statisticky dokázáno, že analytik má, nebo nemá pravdu. Pravděpodobnost jeho trefy do černého, světe div se, se prakticky vždy a dlouhodobě pohybuje na padesáti procentech. S využitím tohoto zaštitění je možné získat perfektní image. „Já neříkám tak ani tak, ale na má slova dojde,“ ovládá dnešní svět. Politici se za to umějí schovat.

Zpět k názvu. Přejme si, aby jaderná energetika měla budoucnost. Úkolem nás, energetiků, je neustát v trpělivém vysvětlování, co to je výrobní přiměřenost, co to je síť se svými zákonitostmi a co to je dlouhodobá vize postavená na robustních a konzervativních technických parametrech. Pokud svoji misi dotáhneme do zdárného konce, pak na nás naši potomci budou vzpomínat v dobrém. Krásně to vystihl již v šedesátých letech minulého století jeden významný anglický jaderník, který řekl, že naši potomci budou radši, když jim zanecháme pár tisícovek tun dobře uložených a zabalených radioaktivních odpadů, než zplundrovanou Zemi bez cenných surovin, které prohují našimi komíny.